PÄIVÄSTÄ TOISEEN

Teimme vetoomuksen, johon keräsimme kyläläisiltä nimiä, mutta silti kirjasto lakkautettiin. **PUTULALAINEN RIA TULOINEN**

02.07.12

Aurinko nousee

Helsingissä kello 4.02
ja laskee kello 22.46
Oulussa kello 2.35
ja laskee kello 0.09

Nimipäiviä

Tänään maanantaina: Maria, Maija, Mari, Meeri, Marika, Maiju, Riia, Maaria, Maikki, Kukka-Maaria
Huomenna tiistaina: Arvo

Päivän sana

2.7. Entä ne kahdeksantoista, jotka saivat surmansa, kun Siloan torni sortui heidän päälleen? Luuletteko, että he olivat syyllistyneet johonkin pahempaan kuin muut jerusalemilaiset? Luuk. 13:4
3.7. Elihu jatkoi puhettaan ja sanoi: ”Onko mielestäsi oikein, että sanot: ’Minä olen oikeassa, Jumala väärässä!’ Tai että kysyt: ’Mitä minä siitä hyödyn, että pysyttelen irti synnistä?’” Job 35:1–3

Mietelause

Säde otsallaan
laine ratsastaa
rantaa kohti
niitty heiluttelee
kukkahuiviaan
joka askeleella
repussani kesää
kannan.

Terttu Laaksonen

KUOLLUT

Agrologi
Eero Anttila
s.30.11.1921 Taivassalossa
k.22.06.2012 kotiportaillaan juhannusaattona.
Siunataan haudan lepoon Taivassalon kirkossa 6.7. klo 14.

LUKENUT MIES

Morsian luhistuu

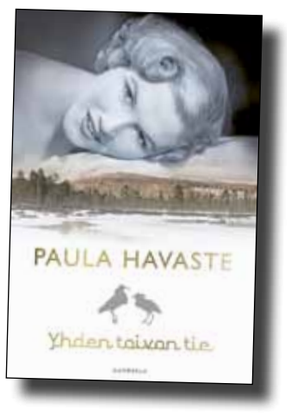

Saksalaissotilaiden suomalaiset naiset on malliesimerkki ajan arpeuttamista ruhjeista. Julkisuudessa aiheesta vaiettiin, kunnes se menetti merkityksensä.

Tämä ei tarkoita, etteikö sodan jälkeen olisi koettu kipeitä paikallisia ja henkilökohtaisia tragedioita. Mutta valtakunnallista pohdintaa ei liene käyty. Monesta samantyyppisestä asiasta on, kuten sodan jälkeen karanteeniin suljettujen saksalaisten aviopuolisoiden kohtaloista aivan viime aikoinakin.

Tiedettä parempi perehdyttäjä aiheeseen on kaunokirjallisuus. Uranuurtaja lienee tässäkin asiassa Kalle Päätalo 1960-luvun puolivälissä teoksessaan Myrsky Koillismaassa. Parissa myöhemmässä kirjassa Kalle jatkoi teeman kehittelyä. Sittemmin kirjallisuudessa esiintyi sakujen morsiamien kohtaloista hyvinkin raakoja kuvauksia.

Paula Havasteen kioskikirjan tyyppinen romaani sopii erinomaisesti sellaisten menneiden ilmiöiden kuvaamiseen, joiden draamallinen ydin on ajat sitten haihtunut.

Historiallisia romaaneja on monenlaisia. Joku tuhahtaa halveksivasti, kun nykyajan nainen on siirretty meikkilaukkuineen, irtoripsineen ja sukupuolinormeineen suoraan kesän 1944 sotarintamien liepeille. Todenmukaisuutta on yhtä paljon kuin John Waynen elokuvien intiaanisodissa.

Ne ovat sivuseikkoja. Oleellista on päähenkilön täydellinen luhistuminen, kun rintamat arvaamatta kääntyvät ja salakihlat tarjonnut ihana Horst katoaa niine hyvineen Jäämeren suuntaan. Romahduksen täydentää paikalle osunut joukko eläimellisiä suomalaismiehiä.

Historian harrastaja saa ylimääräistä hupia löytäessään kirjailijan mielikuvituksen parhaita laukka-askelia. Muuan pariskunta loikkaa keväällä 1944 Neuvostoliittoon. Miten se mahtoi tapahtua, kun kyseinen raja oli siihen aikaan sattuneesta syystä maailman tarkimmin vartioitu?

Samaan aikaan kirjan toisen päähenkilön mies säästää innokkaasti ostaakseen mopon. Pappatunturit taidettiin keksiä paljon myöhemmin. Mies taipuu nuristen rahoittamaan lehmäkaupan.

Pula-ajan säännöstelystä kirjailijalla on kovin romanttinen kuva. Tavaraa tuntuu riittävän kuponkien vastineeksi. Elintarvikkeiden luovutusvelvollisuudesta hän ei ole kuullutkaan.

PEKKA ALAROTU

Paula Havaste: Yhden toivon tie.
446 sivua. Gummerus.

Nettivihje suojaa lasta

Nettivihjeen tavoite on poistaa lapsista otetut laittomat kuvat mahdollisimman pian.

Nettivihje on Pelastakaa Lapset ry:n vuodesta 2002 ylläpitämä vihjepalvelu, jonka kautta internetin käyttäjät voivat ilmoittaa laittomasta aineistosta, ennen kaikkea seksuaalirikoksen kohteeksi joutuneista lapsista levitettävästä kuvamateriaalista.

Nettivihje toimii osana Inhopen (International Association of Internet Hotlines) koordinoimaa ja Euroopan komission Safer Internet -ohjelman tukemaa kansainvälistä yhteistyötä. Inhope-verkostoon kuuluu 41 päivystyspalvelua 36 maassa eri puolilla maailmaa.

Verkoston tavoitteena on laittoman, seksuaalirikoksen yhteydessä lapsista otetun kuvamateriaalin mahdollisimman nopea poistaminen verkosta. Toinen tavoite on tiedon välittäminen viranomaiselle asiaan liittyvien rikosten selvittämiseksi siinä maassa, jossa sivusto sijaitsee.

Jokainen verkostoon kuuluva päivystyspalvelu toimii yhteistyössä kansallisen viranomaisen kanssa.

Pelastakaa Lasten Nettivihje sai vuonna 2011 internetin käyttäjiltä 2 287 vihjettä. Ilmoitetuista sivustoista 28 prosentin arvioitiin sisältävän lasten seksuaalisen hyväksikäytön yhteydessä kuvattua laitonta kuvamateriaalia. Lisäksi 11 prosenttia koski sivustoja, joilla oli muuta lasta seksualisoivaa aineistoa.

Nettivihjeelle ilmoitetut laitonta aineistoa sisältävät sivustot ovat pääsääntöisesti sijainneet Suomen ulkopuolella, jolloin tieto on välitetty kyseisessä maassa sijaitsevalle päivystyspalvelulle jatkotoimia varten.

MT

MARITA WAENERBERG

Kylän kirjasto ja kirjamyymälä on tehty vanhaan navettaan. Se on myös kyläläisten kohtaamispaikka.

Matti Huvila käyttää kylän kirjastoa.

Putulan koskien varrella oli ennen myllyjä.

Hugo Lampola tuli ponilla kyläkävelyyn äitinsä Hanna Lampolan kanssa.

Jokelan tila eli Sulosaaren talo on kylän vanhimpia rakennuksia. Rakennus aiotaan kunnostaa kyläläisten käyttöön.

Mielenrauhaa maalaismaisemassa

Maalaismaisema rauhoittaa. Kun siihen yhdistää innokkaat kyläläiset ja kulttuurimaisemat, saadaan Putulan kyläkävely.

HÄMEENKOSKI (MT)
Puhetta piisaa.

Putulan kyläkävelyssä jokaisella on kerrottavaa kylän historiasta ja ihmisistä. Kylän ulkopuolinen ihminen hämmentyy, kun puheissa vilisevät erilaiset nimet ja sukulaissuhteet.

Kyläkävely oli osa Löytöretkiä Päijät-Hämeen kyliin -hanketta, jota organisoivat Päijät-Hämeen Pro Agria ja Maa- ja kotitalousnaiset.

Viime viikon keskiviikon kävelyssä tutustuttiin Hämeenkoskella Päijät-Hämeessä sijaitsevan kylän kulttuurisesti ja maisemallisesti arvokkaisiin kohteisiin.

Kylässä asuu talvisin noin 60–70 henkeä ja kesäisin lähemmäs sata.

Kävelyä nostalgisissa tunnelmissa

Reitti alkaa Putulan kyläkirjastosta, joka on kylän ylpeys. Kirjasto on kylän omistuksessa.

”Se on myös kylän kohtaamispaikka”, kertoo koko ikänsä seudulla asunut **Matti Huvinen**.

Matka jatkuu kohti Tuloiselan marjatilaa. Tila on vanha. Ensimmäiset maininnat siitä ovat vuodelta 1705. Marjojen lisäksi tilalta voi ostaa muun muassa maitoa, vessapaperia ja jäätelöä. Kauppa on kyläläisiä ja kesämökkiläisiä varten.

Mansikan maistelun jälkeen päädytään Sulosaaren talolle, joka on yksi kylän vanhimmista rakennuksista. Talon entiset asukkaat, edesmenneet Sulosaaren sisarukset, testamenttasivat rakennuksen kyläyhdistykselle kyläläisten käyttöön.

Taiteilijan kotitalo kukoisti

Lähellä sijaitsevat Putulankosket. Koskien varrella on sijainnut useampia myllyjä, joista Putula kyläläisten mukaan on ollut kuuluisa.

Kosken vieressä on taiteilija **Aleksandra Ionowan** entinen kotitalo. Nyt purkukunnossa oleva rakennus on kyläläisten mukaan kukoistanut ennen.

Lämmöllä muistetaan myös itse taiteilijaa. Kylän kokeneempaan kastiin kuuluvat asukkaat muistelevat, kuinka he ovat saaneet Ionowan teoksia lahjaksi. Hänet muistetaan voimakkaista teoksistaan ja mystisestä olemuksestaan.

Heinäkuun 14. päivä vuonna 1946 jotain tapahtui. Taivas oli hänessä ja hän taivaassa. Kokemuksen jälkeen Ionowasta tuli taiteilija.

Matka jatkuu keskiaikaisella tiellä. Reitti kulkee Keinumäen ohi, joka ennen oli ollut nuorien säädyllinen treffipaikka. Nyt treffipaikan kohdalla kohtaavat vain puut ja kasvit.

Virkistävässä kesäillassa kävely kylänraitilla tuntuu hyvälle. Kyläaktiivit ovat tosissaan kylänsä suhteen.

Jokaisella kylällä on selvästi oma tarinansa kerrottavana.

ELINA HELMANEN

Aleksandra Ionowa muistetaan voimakkaista teoksistaan ja mystisestä olemuksestaan.

Tuloiselan Mansikkatilan emäntä Katriina Tuloisela tarjoaa mansikoita Oskar (vas.) ja Valtteri Lampolalle.

Kirjasto on kylän helmi

Putulan kylän kirjasto on perustettu vuonna 1898 viiden talon voimin. Siitä lähtien kirjasto on toiminut lähes katkeamatta, vaikkei aina samassa rakennuksessa.

Putulalainen **Ria Tuloinen** kertoo, että 1980-luvun lopulla kirjaston elinkaari katkesi hetkeksi, kun kunnan sivukirjastona toiminut kyläkirjasto sai lakkauttamispäätöksen.

”Teimme vetoomuksen, johon keräsimme kyläläisiltä nimiä, mutta silti kirjasto lakkautettiin”, kertoo Tuloinen.

Kyläläiset kuitenkin perustivat kirjaston uudestaan. Se onkin nyt yksityisomistuksessa.

Nykyään kirjasto sijaitsee vanhan navetan yläkerrassa. Samassa tilassa on myös kirjamyymälä, josta löytyy myös ilmaiseksi napattavia teoksia.

”Nykyään se on Hämeenkosken vetonaula”, toteaa Tuloinen.

Kuka vaan voi tulla kirjastoon lainaamaan kirjoja. Se ei ole ainoastaan kyläläisten käytössä, kyläläiset kertovat.

Suurin osa kirjoista on saatu lahjoituksina. Lainattavia kirjoja vanhassa navetassa on yli 11 000.

Myytäviä kirjoja on huomattavasti enemmän kuin lainattavia.

ELINA HELMANEN